

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

30 april 2009

ACTIEPLAN

over jeugdverblijfcentra

ingediend door de heer Bert Anciaux,
Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel,
de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen,
Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme,
Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid
en de heer Dirk Van Mechelen,
viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Financiën en Begroting
en Ruimtelijke Ordening

Vlaamse regering
Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd,
Sport en Brussel

Arenberggebouw
Arenbergstraat 7, 1000 BRUSSEL
Tel. (02)552 69 26 - Fax (02)552 69 01
E-mail: kabinet.anciaux@vlaanderen.be

Vlaams Parlement
Aan mevrouw Marleen Vanderpoorten
Voorzitter
Leuvenseweg 27
1000 BRUSSEL

uw kenmerk

ons kenmerk
CULT/GRE/AJA/09/38

bijlagen
dossier

vragen naar
els.vaneffelterre@vlaanderen.be

telefoonnummer
02/552.69.00

datum
28 april 2009

Betreft: Actieplan jeugdverblijfcentra

Geachte mevrouw de voorzitter,

Als minister bevoegd voor Jeugd nam ik het initiatief samen met de ministers van Toerisme en Ruimtelijke Ordening om een Taskforce Jeugdverblijven op te richten.

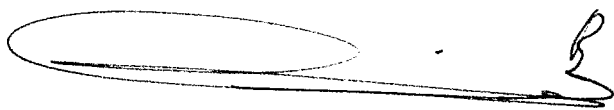
De taskforce engageerde zich om een 'actieplan jeugdverblijfcentra' op te maken met o.a. een inventaris van de huidige bedreigingen voor de jeugdverblijfcentra en een aantal acties die hierop inspelen. Bij wijze van eindverslag van de werkzaamheden van de taskforce werd dat actieplan aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

Bijgevoegd bezorg ik u, eveneens in naam van mijn betrokken collega's, het Actieplan jeugdverblijfcentra als opvolging van de resolutie van 24 mei 2006 over het voortbestaan van kampplaatsen.

Mag ik u verzoeken het actieplan te bezorgen aan alle leden van de commissies met bevoegdheden die van belang zijn voor kinderen en jongeren, Toerisme en Ruimtelijke Ordening.

Het actieplan werd eveneens digitaal gestuurd naar het secretariaat van de commissie voor Cultuur, Jeugd, Media en Sport.

Met de meeste hoogachting,

Bert Anciaux
Vlaams minister

INHOUD

	Blz.
1. Context.....	5
2. Inleiding: Wat is jeugdtoerisme	6
3. Omgevingsanalyse.....	7
3.1 Sociaal-economisch belang van het jeugdtoerisme in Vlaanderen	7
3.2 Type jeugdverblijfcentra.....	7
3.3 Huidig aanbod van jeugdverblijfcentra in Vlaanderen	8
3.4 Jeugdverblijfcentra en hun omgeving	10
3.5 Beheer en uitbating van jeugdverblijfcentra	10
3.6 Regelgeving m.b.t. jeugdverblijfcentra.....	11
3.6.1 Decreet ‘Toerisme voor Allen’	11
3.6.2 Decreet Jeugdverblijfcentra	12
3.7 Andere regelgeving m.b.t. de jeugdverblijfcentra.....	13
3.7.1 Ruimtelijke ordening.....	13
3.7.2 Milieuregelgeving.....	15
3.7.3 Wetgeving Toegankelijkheid.....	16
3.7.4 Energieprestatiebesluit	16
3.7.5 Vlaams legionellabesluit.....	17
3.7.6 KB op speeltoestellen.....	17
3.7.7 Wetgeving m.b.t. kampvuren.....	17
3.7.8 Wetgeving m.b.t. personenbelasting	17
3.7.9 Wetgeving m.b.t. de voedselveiligheid	17
3.7.10 Besluit regelgeving m.b.t. de jeugdverblijfcentra.....	18
3.8 Synthese omgevingsanalyse.....	18
4. Visie	20
5. Strategische doelstellingen en acties	20
6. Taskforce en technische werkgroep	25
7. Bijlage.....	26

1. CONTEXT

Jaarlijks trekken meer dan honderdduizend kinderen en jongeren met de verschillende jeugdbewegingen op zomerkamp. Een kamp of bivak is een belangrijk hoogtepunt binnen de jaarwerking van de jeugdbewegingen. Daarnaast gaan jeugdgroepen uit verschillende sectoren zoals onderwijs, sport, cultuur regelmatig op kamp, weekend, stage, vorming, zeeklasse, Anderen trekken er alleen of met vrienden op uit. Traditioneel opteren de organisatoren voor verblijven die bij voorkeur gelegen zijn in een landelijke omgeving omwille van de vlotte toegang tot bos en natuur. Heel wat jeugdverblijven zijn vandaag dan ook gelegen op het platteland wat ertoe bijdraagt dat een niet onbelangrijk deel ervan zonevreemd is.

De zonevreemdheid van heel wat kampplaatsen is niet zonder gevolgen. Sommige jeugdverblijven kunnen hierdoor geen vergunning krijgen om de noodzakelijke aanpassingen uit te voeren om te voldoen aan de brandveiligheidsnormen of andere erkenningscriteria opgelegd door het decreet 'Toerisme voor Allen'. Andere uitbaters durven niet langer te investeren of sluiten omwille van het onzekere toekomstperspectief. Op termijn bedreigt de zonevreemdheid het voortbestaan van een aantal kampplaatsen.

Op 24 mei 2006 werd in het Vlaams Parlement een voorstel van resolutie aangenomen betreffende het voortbestaan van kampplaatsen. Met deze resolutie willen de indieners aansluiten bij wat in het Vlaamse regeerakkoord van 2004 werd afgesproken in het hoofdstuk 'Ruimte voor jongeren': *'Jongeren hebben recht op een eigen plek om op kamp te gaan en de Vlaamse Regering engageert zich om voldoende ruimte voor kinderen en jongeren te creëren, onder andere voor kampplaatsen. Het lijkt de indieners dan ook wenselijk om dringend werk te maken van een breed plan dat de toekomst van de zomerkampen ook op langere termijn veilig moet stellen.'*

Het voorstel van resolutie omvat het volgende: *'Het Vlaams Parlement vraagt aan de Vlaamse Regering om een rondetafel te organiseren met alle betrokken actoren, gemeenten, provincies, administraties en ministers bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, Jeugd, Toerisme, Leefmilieu, Landbouw en Platteland om een toekomstgerichte visie op kampplaatsen te ontwikkelen.'*

Op maandag 2 juli 2007 werd een ronde tafel conferentie rond jeugdverblijfsinfrastructuur georganiseerd. Deze conferentie werd georganiseerd door de Vlaamse Overheid op initiatief van de minister voor Jeugd, Deze conferentie werd georganiseerd door de Vlaamse Overheid op initiatief van de minister voor Jeugd, de minister van ruimtelijke ordening en de minister voor toerisme. Op deze conferentie werd vooral de problematiek van de zonevreemde jeugdverblijven besproken. Daarnaast werd ook de andere regelgeving aangehaald waarmee de jeugdverblijfscentra vandaag geconfronteerd worden.

In het kader van deze rondetafelconferentie werd een taskforce opgericht. Op deze conferentie kreeg de taskforce volgende opdracht: zo goed mogelijk alle problemen waarmee de jeugdverblijven vandaag geconfronteerd worden in kaart brengen (niet enkel over ruimtelijke ordening). Gezien de diverse problematiek waaronder de zonevreemdheid, zal de taskforce een integrale aanpak uitwerken waaronder ook een ruimtelijk afwegingskader voor de zonevreemde jeugdverblijven. De taskforce bestaat uit vertegenwoordigers van de kabinetten van de Vlaamse Regering en hun administraties (jeugd, natuur en bos, ruimtelijke ordening, toerisme en landbouw), de VVP, de VVSG, de VVJ en het CJT.

Om dit afwegingskader te kunnen maken is er in eerste instantie nood aan een inventaris van alle bestaande jeugdverblijven. Toerisme Vlaanderen heeft begin 2008 het initiatief genomen om een inventarisatie van de bestaande jeugdverblijfscentra op te maken. In november 2008 werd deze inventaris afgerond. Deze inventaris omvat informatie van alle jeugdverblijven naar hun feitelijk voorkomen, hun juridische toestand (o.a. vergunningen) en hun planningscontext (gewestplanbestemming, BPA's, RUP's, kaderen in bestaande structuurplannen). Om de nodige gegevens te kunnen verzamelen, werd elk jeugdverblijf in Vlaanderen bezocht. Ook de gemeentebesturen en de bestaande digitale databanken werden geraadpleegd. Deze opdracht werd begeleid door een werkgroep die bestaat uit verschillende Vlaamse administraties (jeugd, natuur en bos, ruimtelijke ordening en landbouw), de VVP, de VVSG, de VVJ en het CJT. Het studie bureau Adoplan, door Toerisme Vlaanderen aangesteld, voerde deze opdracht uit.

De taksforce zelf engageerde zich om een 'actieplan jeugdverblijfcentra' op te maken met o.a. een inventaris van de huidige bedreigingen voor de jeugdverblijfcentra en een aantal acties die hierop inspelen. Een eerste versie van dit actieplan wordt hier voorgelegd. Voor de problematiek van de zonevreemdheid en de vergunningen werd alvast een systematisch onderzoek uitgevoerd (via de inventaris). De ander aangekaarte problemen werden opgevangen of gesignaleerd en hiervoor kan de omvang van voorkomen en de mate van bedreiging voor het voortbestaan van de jeugdverblijven niet ingeschat worden. Bij het voorstellen van acties kon hiermee dan ook geen rekening worden gehouden. Er werden voorlopig ook geen prioriteiten gesteld voor de aanpak van de meest bedreigende problemen of naar een cluster van problemen.

2. INLEIDING: WAT IS JEUGDTOERISME

Jeugdbewegingen gaan op kamp, op weekend. Scholen houden bos-, zee-, cultuur-, plattelandsklassen. Ziekenfondsen organiseren jeugd- en kindervakanties. Jeugthuizen trekken er op uit. Andere (jeugd)groepen organiseren bezinningen, stages, sportweken, inleefweekends, vormingscursussen, trainingsdagen, taalbaden... Het voorkomen van jeugdtoeristische activiteiten is dus enorm divers. Ze zijn soms op ontspanning gericht, soms op vorming, op integratie, op groepsvorming, op cultuur, op exploratie, op... maar meestal op een combinatie van vele van deze factoren.

Toch vertonen bovenstaande activiteiten een aantal gemeenschappelijke kenmerken.

- **het gaat om verblijven in groep**

Soms vertrekkend van een groep die elkaar vooraf kent, soms ook helemaal niet.

- **het gaat om meerdaagse verblijven**

Het samen eten, slapen, wassen en plassen, leven met dezelfde klok, vormt een belangrijke meerwaarde. Het geeft het gevoel van "ondergedompeld worden" in de groep, in het proces, in de leerstof, ... Het vergroot de informele kansen, het onderstreept de "betrokkenheid" bij het initiatief, het verkleint de "vrijblijvendheid" van deelname aan het initiatief.

- **het gaat om laagdrempelige verblijven**

De organisator wil meestal geen uitsluitingsmechanismen inbouwen. Het is belangrijk dat iedereen die wil mee gaan, niet afhaakt om praktische redenen. Mogelijke drempels zijn de deelnameprijs, het lidmaatschap, de afstand naar het verblijf, de lengte van het verblijf, de heterogeniteit van de groep of de inhoud van het initiatief. In de mate van het mogelijke worden deze drempels weggewerkt. Anderzijds kunnen het doel, de doelgroep of andere elementen eigen aan het initiatief drempels inhouden die bewust niet worden afgebouwd.

- **het gaat om verblijven in een aangepaste accommodatie**

Afhankelijk van de doelgroep, het budget, de aard van het initiatief, is het vinden van een geschikte verblijfsaccommodatie van groot belang. Jeugdgroepen slapen zowel in tenten als in gebouwen (oude stallen, parochiehuizen, jeugdbeweginglokalen, scholen, specifiek daarvoor gebouwde centra, ...). Het houden van een zomerkamp met kinderen bijvoorbeeld veronderstelt een compleet ander onderkomen dan een opleidingscursus voor jeugdwerkers in de winter of een bosklas.

- **het gaat om verblijven in een geschikte omgeving**

De omgeving is soms belangrijker dan het gebouw waarin geslapen wordt. De meeste jeugdgroepen kiezen jeugdverblijfcentra gelegen in gebieden met veel groen of een uitgesproken landelijk karakter omwille van de vlotte toegang tot bos en natuur. Bos en natuur zijn niet alleen ideale plaatsen voor talrijke activiteiten, ze boeien en fascineren ook enorm. De ruimte en mogelijkheden om jongeren tijdens hun verblijf de natuur actief te laten verkennen en beleven is een belangrijke doelstelling van vele jeugdkampen.

3. OMGEVINGSANALYSE

3.1 SOCIAAL-ECONOMISCH BELANG VAN HET JEUGDTOERISME IN VLAANDEREN

Binnen de patronen inzake vrijetijdsbesteding van kinderen en jongeren enerzijds en het bevorderen van het jeugdtoerisme anderzijds, is het verblijven in groep en in de open ruimte een belangrijk aandachtspunt. Voor kinderen en jongeren is het belangrijk om samen met leeftijdsgenoten de vrije tijd door te brengen. Jeugdkampen zijn sociale vormen van vrije tijd en van groot belang in het aangaan van en omgaan met sociale contacten. Omwille van de steeds kleiner wordende gezinnen en het ontbreken van informele speelruimte in het publieke domein (op straat wordt steeds minder gespeeld) zijn georganiseerde verblijven in groepsverband van groot belang¹.

Kamperen en spelen in de open ruimte biedt jongeren een direct contact met de natuur (of een meer natuurlijke omgeving) die in andere omstandigheden in onze verstedelijkte samenleving niet meer mogelijk is. Kamperen en spelen in de natuur biedt ook mogelijkheden om de behoefte aan meer avontuurlijke en uitdagende spelvormen te beoefenen.

De participatiegraad van kinderen en jongeren aan jeugd- en jongerenverenigingen in Vlaanderen is hoog, net als het aanbod. In bijna alle Vlaamse gemeenten is er minstens één jeugdbeweging. Gezien de ledenaantallen van de jeugdbewegingen sinds de jaren '90 alsmar toenemen, kan men stellen dat de huidige capaciteit en diversiteit van jeugdverblijfscentra zeker moeten behouden blijven.

Economisch belang

Het jeugdtoerisme genereert jaarlijks ongeveer 3 miljoen overnachtingen (bron: CJT o.b.v. overnachtingscijfers van 193 jeugdverblijfscentra in 2008 die verder werden geëxtrapoleerd²). Dit is meer dan 10 % van het totale aantal toeristische overnachtingen in Vlaanderen. Het aantal slaapplekken in jeugdverblijfscentra bedraagt, als we principieel erkende³ en niet-erkende jeugdverblijfscentra meetellen, ruim 36 000 (bron: CJT, 2009). Op basis van bovenstaande cijfers kunnen we stellen dat de jaarlijkse omzet in de Vlaamse jeugdverblijfscentra ongeveer 60 miljoen euro bedraagt (bron CJT). Dit omvat de overnachtingprijs en eventueel de prijs voor de maaltijden indien deze aangeboden worden door het jeugdverblijfscentrum. Als men de indirecte omzet meerekent (aankoop voedsel en drank door jeugdgroepen die zelf koken, activiteiten, aankoop materiaal, verplaatsingen...), zitten we boven 100 miljoen euro. Bovendien vinden jaarlijks ook infrastructuurwerken plaats in de verschillende jeugdverblijfscentra voor meer dan 15 miljoen euro. Het jeugdtoerisme draait voor een groot deel op vrijwilligers, maar stelt daarnaast ongeveer 500 mensen te werk (vooral in jeugdverblijfscentra waar maaltijden worden aangeboden) (bron, CJT, 2008). Het belang van deze deelsector is dus zeker niet te verwaarlozen: niet alleen omwille van zijn maatschappelijke meerwaarde, maar ook omwille van zijn economische meerwaarde.

3.2 TYPE JEUGDVERBLIJFCENTRA

Vele verenigingen organiseren hun jeugdvakanties in jeugdverblijfscentra. Jeugdverblijfscentra zijn volgens het decreet van 3 maart 2004 houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfscentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme omschreven als een aan een doelgroep aangepaste en veilige verblijfsaccommodatie met overnachtingsmogelijkheden, bestaande uit één of meerdere gebouwen die een eenheid vormen en die hoofdzakelijk ter beschikking gesteld worden van de jeugd voor het ontplooiën van vormende en ontspannende activiteiten, hetzij individueel, hetzij in groepsverband.

¹ Afdeling Jeugd en Sport (2004), Veldbeschrijving - Omgevingsanalyse - Sectorale beleidsontwikkelingen Jeugd, administratie Cultuur, ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

² Op basis van capaciteit en openingsperiodes werden de gekende cijfers geëxtrapoleerd, de foutenmarge zal maximaal 10% bedragen.

³ Een principieel erkend jeugdverblijf is een jeugdverblijf dat op basis van bouwplannen voorlopig een vergunning heeft gekregen.

Om het label “jeugdtoerisme” te krijgen, moet minstens 70 % van de overnachtingen toe te schrijven zijn aan personen jonger dan 26 jaar.

De erkende jeugdverblijfcentra worden ingedeeld in 4 types:

- Type A (eenvoudig jeugdverblijf): geen bedden, geen douches, wel toiletten en wasruimte, stromend water in de keuken;
- Type B (iets meer uitgerust jeugdverblijf): bedden, minstens twee gescheiden douches, toiletten en wasruimte, apart ingerichte keuken;
- Type C (volledig uitgerust jeugdverblijf): bedden met kussens en dekens, voldoende douches, toiletten en wasruimte, apart ingerichte keuken, voldoende daglokalen.
- Hostel: een jeugdverblijfcentrum voornamelijk gericht op individuele reizigers.

Daarnaast zijn er ook jeugdverblijfcentra met een principiële erkenning (op basis van bouwplannen) en jeugdverblijfcentra zonder erkenning.

Heel wat jeugdbewegingen verhuren hun jeugdlokalen⁴ tijdens de vakanties en/of weekends. Binnen deze groep zijn grote verschillen waar te nemen, gaande van jeugdlokalen die occasioneel verhuren tot diegene die alle schoolvakanties en een aantal weekends verhuren. Veel van deze jeugdverblijven hebben geen erkenning. Zij die toch een erkenning hebben, zijn hoofdzakelijk van het type A.

3.3 HUIDIG AANBOD VAN JEUGDVERBLIJFCENTRA IN VLAANDEREN

In 2000 waren er volgens het Kampeerrepertorium 480 jeugdverblijfcentra in Vlaanderen (incl. Brussel). Toen was het decreet ‘Toerisme voor allen’ nog niet in werking. Wel werden de jeugdverblijfcentra volgens het kampeerrepertorium ook ingedeeld in types, maar hiertoe werden niet helemaal dezelfde normen gehanteerd als in het decreet. Hierdoor kunnen we beide jaartallen min of meer vergelijken.

jaar		Aantal	Type			Capaciteit Capaciteit	Gemiddelde capaciteit
			Type A	Type B	Type C		
2000		480	145	213	122	31.496	65,5
2009	Erkende centra	385	103	136	146 ⁵	26.813	69,6
	Principieel erkende centra	42				2.627	
	Niet-erkende centra	138				6.839	

Bron: CJT, 2009

In maart 2009 zijn er 385 erkende jeugdverblijfcentra. Daarnaast zijn er 42 principiële erkende jeugdverblijfcentra die vandaag reeds verhuren (capaciteit: 2.627). Het gaat over centra die nog niet beschikken over een definitieve erkenning, maar worden erkend op basis van bouwplannen. Het totale aantal principiële erkende jeugdverblijfcentra ligt ongeveer dubbel zo hoog, maar omvat dan ook centra die vandaag nog niet verhuren. Deze zijn niet in de cijfers opgenomen. 138 centra zijn niet-erkend en omvatten samen een capaciteit van 6.839 slaapplaatsen. De meerderheid van de niet-erkende centra zijn vergelijkbaar met type A (vaak jeugdbewegingen die hun jeugdlokalen verhuren). Er kan dus gesteld worden dat er in 2009 565 jeugdverblijfcentra verhuurbaar zijn met een totale capaciteit van 36.279 slaapplaatsen.

⁴ Jeugdlokaal (of jeugdwerkinfrastructuur): lokale infrastructuur die langdurig en hoofdzakelijk gebruikt wordt voor de werking van particuliere (niet georganiseerd door de gemeente) jeugdwerkinitiatieven.

⁵ Sinds 2008 is een nieuwe categorie hostels ingevoerd. Om de vergelijking met het jaar 2000 te kunnen maken, hebben we de 20 hostels toegevoegd aan type C.

Ten opzichte van 2000 is het aantal jeugdverblijfscentra gestegen met 18%, en de capaciteit gestegen met 15%. Een deel van de verklaring ligt wellicht in een betere registratie via de website www.jeugdverblijven.be (online sinds juli 2007). Type B blijft het meest voorkomende type (hostels niet meegerekend).

De grootste concentratie van jeugdverblijfscentra vinden we in Limburg en Antwerpen. West-Vlaanderen heeft ook een relatief groot aanbod, met vooral een hoge concentratie aan de Kust. In de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant is het aanbod duidelijk beperkt.

Verdeling van het jeugdlogies per provincie

	<i>Antwerpen</i>	<i>Limburg</i>	<i>West-Vlaanderen</i>	<i>Oost-Vlaanderen</i>	<i>Vlaams-Brabant</i>	<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>
<i>Aantal jeugdverblijfscentra</i>	176	143	97	89	58	2
<i>Capaciteit</i>	10.257	9.785	7.959	4.803	3.261	214

Bron: CJT, maart 2009

Hiaten in het huidige aanbod

Het is belangrijk dat het aanbod van verblijfscentra goed wordt afgestemd op de vraag. Zo divers het landschap van de jeugdactiviteiten, zo verscheiden moet het aanbod van verschillende accommodaties zijn. Zo mikt de ene groep op een eenvoudige kampeerweide met drinkwateraansluiting, terwijl de andere eerder een jeugdherberg of kamphuis verwacht, nog anderen zoeken naar op en top ingerichte vormingscentra met maaltijdservice.

De hiaten in het huidige aanbod zijn de volgende:

- grote kampplaatsen (>100 pers.), eventueel in combinatie met tentengrond
- type A en B aan de kust
- vormingscentra in zelfkook, met voldoende daglokale
- toegankelijke jeugdverblijven, in zelfkook, kleine capaciteit
- beperkt aanbod Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen

Vergrijzing van de uitbaters

Heel wat particuliere uitbaters uit de beginjaren zijn vandaag (hoog)bejaard en krijgen het moeilijk om hun huis uit te baten. In een aantal gevallen wordt de uitbating overgenomen (meestal binnen de familie), in heel wat gevallen niet. Overname wordt soms ook bemoeilijkt omdat mensen wonen aan het jeugdverblijf. Een ander struikelblok voor kandidaat-overnemers zijn problemen met de vergunning of de zonering.

Andere toekomstplannen met het jeugdverblijf

In een aantal gevallen hebben beheerders van jeugdverblijven en/of eigenaars van gronden andere plannen met het terrein. Zeker wanneer de investeringskosten voor het behoud van het jeugdverblijf (brandveiligheid, onderhoud, ...) te hoog oplopen, is de verleiding groot om de activiteit stop te zetten. De grondopbrengst die met de verkoop van een jeugdverblijf gepaard gaat, is vaak veel hoger dan de inkomsten die men genereert door de uitbating er van. Dit fenomeen doet zich voornamelijk voor in de volgende gevallen:

- Gronden gelegen in woongebied, vooral jeugdlokale in de kernen krijgen hiermee te maken.
- Kust: de kapitaalcrachtige immobiliensector koopt hier zoveel mogelijk gebouwen op en vormt deze om tot appartementen.
- Andere bestemmingen.

In een aantal gevallen komt de werking van een jeugdverblijf in het gedrang omdat de omgeving wordt volgebouwd of anders wordt ingericht. In verschillende gemeenten hebben jeugdverblijven (en het geluid dat spelende kinderen met zich meebrengt) al geleid tot klachten van geluidsoverlast.

3.4 JEUGDVERBLIJFCENTRA EN HUN OMGEVING

Uitbaters zijn zich zeer bewust van de meerwaarde die een aantrekkelijke omgeving kan bieden. De meeste centra vindt men in gebieden met veel groen of een uitgesproken landelijk karakter. Rust, natuur, bos en de daarmee hand in hand gaande recreatieve mogelijkheden zijn sterke aantrekkingspolen. Ook toeristische trekpleisters, attractieparken, mooie natuur ... kunnen een meerwaarde betekenen, maar zijn niet onontbeerlijk. Andere accommodaties profileren zich als een oase van rust binnen een stad, maar de vraag naar dit soort huizen is eerder beperkt. De plaatsen waar men zich kan isoleren met de natuur als enige buur blijven het aantrekkelijkst. Vaak is, bij het kiezen van een verblijf, de omgeving belangrijker dan het gebouw zelf.

Het kunnen aanbieden van extra speel- en/of sportruimte, een bos in de buurt, een kampvuurplaats of een extra terrein waar tenten kunnen bijgeplaatst worden, is dus een troef. Dat werd ook bevestigd in een onderzoek van Toerisme Vlaanderen en Steunpunt Jeugd, uitgevoerd in 2001. De 4 omgevingsfactoren die het meest doorslaggevend worden beoordeeld om van een degelijke kampplaats te kunnen spreken zijn:

- de aanwezigheid van een speelweide
- een kampvuurplaats
- een bosrijke omgeving
- een verkeersarme buurt

Bijgevolg streeft de jeugdsector bij voorkeur naar jeugdverblijfcentra in een aantrekkelijke omgeving. Zo is er vooral nood aan:

- speelruimte (incl. kampvuur) vlak bij het jeugdverblijf
- toegankelijke groene ruimte in de directe omgeving (max. 1 km)
- een kindvriendelijke en veilige omgeving

Relatie met de omgeving

Ondanks het feit dat jeugdverblijfcentra graag in een aantrekkelijke omgeving gelegen zijn, kan de relatie met de omgeving ook fout lopen. De meest voorkomende problemen zijn de volgende:

- Omgevingslawaaï
- Overbelasting/overbetreding natuurgebieden
- Betreding privé-domein
- Vandalisme (houtdiefstal, ...)

3.5 BEHEER EN UITBATING VAN JEUGDVERBLIJFCENTRA

Bij de jeugdverblijfcentra bestaan er verschillende vormen van uitbating. Toch stellen we vast dat de meerderheid van de jeugdverblijven wordt uitgebaat door een vzw (65%). Zo'n 20% van de uitbaters zijn particulieren. Ongeveer 10% van de uitbatingen vindt plaats door een feitelijke vereniging. In de restcategorie (5%) treffen we nog bvba's, vennootschappen en maatschappen aan.

Hoewel de meerderheid van de jeugdverblijfcentra uitgebaat wordt binnen een degelijke structuur, zijn er in de praktijk toch heel wat problemen met beheer en uitbating.

Administratieve overlast

Een deel van de beheerders wordt afgeschrikt door administratieve overlast. De administratieve overlast ten gevolge van:

- het zich in orde stellen met de regelgeving (vb. erkenning als verblijf "toerisme voor allen", doorsturen overnachtingscijfers, vzw-wetgeving, wet op het vrijwilligerswerk, milieuregelgeving, regelgeving RO). Bovendien wordt bestaande regelgeving soms aangepast (vb. toegankelijkheid, vzw-wetgeving, energieprestaties...)
- bewijslast bij subsidiëring (Toerisme Vlaanderen, Afdeling Jeugd)
- boekhouding
- beheer van de reservaties (en melding)

Beheer van het jeugdverblijfcentrum

Beheerders hebben moeite met het beheer van het jeugdverblijf zelf:

- Overzicht houden
- Toezicht op het gebruik
- Onderhoud

Rendabiliteit jeugdverblijven

- Heel wat uitbaters hebben de laatste jaren hun jeugdverblijf opgewaardeerd. Anderzijds voelen zij eveneens de druk van jeugdgroepen om goedkoop te kunnen verblijven. Deze fenomenen samen zorgen ervoor dat soms onder de prijs wordt verhuurd, waardoor de leefbaarheid van een jeugdverblijfcentrum op langere termijn in het gedrang komt.

3.6 REGELGEVING M.B.T. JEUGDVERBLIJFCENTRA

Dit onderdeel omvat enkel de regelgeving die specifiek voor de jeugdverblijfcentra is opgemaakt.

3.6.1 DECREET 'TOERISME VOOR ALLEN'

Het bewust sober houden van jeugdverblijfcentra is vaak een bewuste politiek van een beheerder die hierdoor inspeelt op een grote vraag vanuit het jeugdwerk. Niettegenstaande moeten veiligheid en hygiëne overal een waarborg vormen voor een kwaliteitsvol verblijf. Omdat in het verleden een groot aandeel van deze jeugdverblijven onvoldoende basiskwaliteit aanbod, heeft Toerisme Vlaanderen in 2003 het decreet 'Toerisme voor Allen'⁶ opgemaakt. Via dit decreet kunnen jeugdverblijfcentra (van eenvoudige kamphuizen tot volledig uitgeruste vormingscentra) die voldoen aan een aantal minimumnormen inzake brandveiligheid en hygiëne door Toerisme Vlaanderen worden erkend. Daarenboven worden de erkende centra volgens dit decreet ook ingedeeld in drie verschillende types (zie hier boven).

In de onderstaande tabel wordt de evolutie van het aantal erkende jeugdverblijfcentra tussen 2008 en 2009 weergegeven. Het aantal jeugdverblijfcentra met een erkenning van het type A, B en C steeg op een jaar tijd met 20.

	<i>Januari 2008</i>	<i>Januari 2009</i>
Type A	91	100
Type B	131	138
Type C	118	122
Hostel	22	20
Principieel erkend ⁷	36	42
Niet-erkend	155	139
TOTAAL	553	561

Bron: CJT o.b.v. Toerisme Vlaanderen

Momenteel is zo'n erkenning vrijwillig. Tegen 1 januari 2013 zullen alle jeugdverblijfcentra, indien het logiesdecreet effectief van kracht is op 1 januari 2010, verplicht worden over een erkenning 'toerisme voor allen' te beschikken. Enkel jeugdverenigingen die hun lokalen verhuren aan erkend jeugdwerk gedurende maximaal 60 kalenderdagen, worden vrijgesteld van erkenning.

⁶ Decreet betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van Toerisme voor Allen, op 9 juli 2003 door het Vlaams Parlement goedgekeurd.

⁷ Enkel principieel erkende jeugdverblijfcentra die al promotie voeren via www.jeugdverblijven.be, worden meegeteld.

Brandveiligheid

Het decreet 'Toerisme voor Allen' heeft voor de jeugdverblijfcentra specifieke normen voor wat betreft de brandveiligheid uitgewerkt. Toch worden deze normen door de plaatselijke brandcommandanten af en toe anders geïnterpreteerd waardoor een jeugdverblijf naast zijn brandveiligheidsattest grijpt. Daarnaast worden soms provinciale modelreglementen of gemeentelijke politiereglementen opgemaakt waardoor de normen vaak strenger worden. In beide gevallen kan er door het jeugdverblijf altijd een afwijking van het advies van de brandweercommandant aangevraagd worden via de technische commissie brandveiligheid.

Vergunningenproblematiek

De jeugdsector wordt vandaag ondersteund (via subsidie) om te kunnen voldoen aan de brandveiligheidsnormen en kwaliteitseisen van het decreet. Vandaag kunnen uitbaters van jeugdverblijfcentra pas starten met de nodige brandveiligheids- en kwaliteitswerken na het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning. Deze stedenbouwkundige vergunning wordt door de gemeenten vaak geweigerd omdat de jeugdverblijven zonevreemd gelegen zijn. Hierdoor dreigen de zonevreemde jeugdverblijven de nodige werken niet te kunnen uitvoeren. Zij missen hierdoor niet alleen hun definitieve erkenning en subsidie, erger nog, de jeugd blijft overnachten in onveilige infrastructuur.

Momenteel is de erkenning 'Toerisme voor Allen' niet gekoppeld aan het hebben van een stedenbouwkundige vergunning voor het jeugdlogies. Dit leidt tot het erkennen van jeugdverblijven die niet in orde zijn met hun stedenbouwkundige vergunning. Om te vermijden dat er in de toekomst opnieuw 'niet-vergunde' jeugdverblijven ontstaan, moet de erkenning 'toerisme voor allen' gekoppeld worden aan het kunnen voorleggen van een stedenbouwkundige vergunning waaruit blijkt dat het jeugdlogies hoofdzakelijk vergund is. Gelet op de huidige timing voor het in voege treden van het logiesdecreet⁸, zullen tegen 2013 alle jeugdverblijven verplicht over een erkenning 'toerisme voor allen' moeten beschikken. Er wordt vanaf dan enkel nog een uitzondering gemaakt voor jeugdlokalen die verhuren aan erkend jeugdwerk en dit maximaal gedurende 60 kalenderdagen. Indien één van de erkenningvoorwaarden het voorleggen van een stedenbouwkundig attest/vergunning wordt, ontstaat er een controlesysteem waarmee kan vermeden worden dat er nieuwe 'niet-vergunde' jeugdverblijven worden erkend door Toerisme Vlaanderen. Dit is een mogelijke oplossing om te voorkomen dat er nog meer niet-vergunde jeugdverblijven ontstaan. Voor de reeds erkende jeugdverblijfcentra zou deze vergunningsproblematiek ook best aangepakt moeten worden. Voor deze laatste groep moet voorzien worden in een overgangsperiode om zich in orde te stellen met hun stedenbouwkundige vergunning.

Parallel aan de formulering in het logiesdecreet vormen het gewestplan en de plannen van aanleg op zich geen weigeringsgrond bij de beoordeling van aanvragen voor een erkenning.

Indien de erkenning 'Toerisme voor Allen' wordt gekoppeld aan het kunnen voorleggen van een stedenbouwkundige attest/vergunning, zal er een ondersteunend beleid gevoerd moeten worden ten aanzien van de jeugdverblijven, gericht op het begeleiden van deze verblijven bij het zich stedenbouwkundig in orde stellen. Bovendien zal er in dit kader eveneens een beleid moeten voorzien worden om dit ondersteunende beleid op de agenda van alle niveaus binnen de ruimtelijke ordening te plaatsen. Een mogelijke piste is de organisatie van seminaries.

3.6.2 DECREET JEUGDVERBLIJFCENTRA

Sinds 2005 zijn ook twee ondersteuningsstructuren erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse overheid, via het decreet 'jeugdverblijfcentra'. In dit kader ondersteunen het Centrum voor Jeugdtoerisme vzw (www.cjt.be) alle jeugdverblijfcentra en de Vlaamse JeugdHerbergen vzw (www.vjh.be) de jeugdherbergen. Deze ondersteuningsstructuren bieden uitbaters van jeugdverblijven o.m. vorming, publicaties, een website en begeleiding op maat aan.

Via het decreet "jeugdverblijfcentra" kunnen jeugdverblijfcentra die aan een aantal extra voorwaarden voldoen (bijv. uitbating door vzw, minimumcapaciteit 40 personen...) een aantal subsidies krijgen. Jeugdverblijfcentra type A en B komen in aanmerking voor een basissubsidie. Jeugdverblijfcentra type C kunnen daarbovenop ook aanspraak maken op werkingssubsidies of personeelssubsidies.

⁸ Decreet betreffende het toeristische logies van 10 juli 2008.

Sinds de inwerkingtreden van het decreet op de jeugdverblijfcentra krijgen 44 jeugdverblijven van het type A en B een basissubsidie. 63 centra van het type C krijgen een basis en werkingssubsidie. 47 centra van het type C krijgen ook een personeelssubsidie. Dit is bijna een verdubbeling sinds het decreet in werking trad. Uit de cijfers van 2007 zien we dat het aantal jeugdverblijven voor jongeren in de lift zitten. De wijziging van het decreet in 2004 had als doelstelling de diversiteit onder de jeugdverblijfcentra in stand te blijven houden. Omwille van die reden werd er voor gekozen ook de type A en B jeugdverblijven een basissubsidie te verstrekken.

Nu het decreet enkele jaren in werking is, lijkt het aangewezen het decreet op zijn effecten te beoordelen. Naast een administratieve vereenvoudiging is het ook noodzakelijk om te evalueren of het verlenen van een basissubsidie voldoende werkt als stimuleringsbeleid voor het aanbod van de centra van het type A en B.

3.7 ANDERE REGELGEVING M.B.T. DE JEUGDVERBLIJFCENTRA

Een jeugdverblijf wordt daarnaast geconfronteerd met heel wat andere regelgeving die zorgt voor veel administratieve overlast.

Onderstaande regelgeving leidt tot heel wat problemen voor de jeugdverblijven:

- Regelgeving ruimtelijke ordening
- Milieuregelgeving
- Wetgeving Toegankelijkheid
- Energieprestatiebesluit
- Regelgeving m.b.t. legionella
- Wetgeving m.b.t. de speeltoestellen
- Veldwetboek (kampvuren)
- Fiscaliteit
- Voedselveiligheid

3.7.1 RUIMTELIJKE ORDENING⁹

Op het vlak van ruimtelijke ordening stellen zich voor vele jeugdverblijven heel wat problemen. Naast het feit dat een niet onaanzienlijk aantal jeugdverblijven zonevreemd gelegen zijn, zijn er ook heel veel zone-eigen jeugdverblijven niet in orde met hun stedenbouwkundige vergunning. Om een beter zicht te krijgen op deze problematiek werd in 2008 een inventaris opgemaakt van alle jeugdverblijven naar hun feitelijk voorkomen, hun juridische toestand (o.a. vergunningen) en hun planningscontext (gewestplanbestemming, BPA of RUP).

Volgende uitgangspunten werden in deze inventaris gehanteerd:

Uitgangspunt 1: een jeugdverblijf is 'hoofdzakelijk vergund' als de essentiële delen van het jeugdverblijf en de functie effectief vergund zijn.

In het op 18.03.2009 goedgekeurde Wijzigingsdecreet op de ruimtelijke ordening (van kracht vanaf 01.09.2009) wordt het begrip 'hoofdzakelijk vergund' exact gedefinieerd als volgt:

hoofdzakelijk vergund: een stedenbouwkundige vergunningstoestand, waarbij geldt dat:

- a) bedrijven en hun constructies slechts hoofdzakelijk vergund zijn indien de voor een normale bedrijfsvoering noodzakelijke constructies vergund of vergund geacht zijn, ook wat de functie betreft;*
- b) overige constructies slechts hoofdzakelijk vergund zijn indien **ten minste negentig procent van het bruto-bouwvolume** van de constructie, gemeten met inbegrip van buitenmuren en dak, en met uitsluiting van het volume van de gebruikelijke onderkeldering onder het maaiveld en van de fysisch aansluitende aanhorigheden die in bouwtechnisch opzicht een rechtstreekse aansluiting of steun vinden bij het hoofdgebouw, vergund of vergund geacht is, ook wat de functie betreft.*

⁹ Het decreet RO zal vanaf 1 september 2009 worden door een nieuw wijzigingsdecreet.

Uitgangspunt 2: Een jeugdverblijf is zone-eigen wanneer deze gelegen zijn in één van de volgende zones op het gewestplan:

- woongebied in de ruime zin,
- recreatiegebied of gebied voor verblijfsrecreatie.

Indien een jeugdverblijf gelegen is binnen een perimeter van een BPA of een RUP, dan gelden de voorschriften van deze plannen.

De inventaris die Adoplan opmaakte in 2008 leidde tot volgende resultaten:

	<i>In orde met stedenbouwkundige vergunning</i>		<i>Niet in orde met stedenbouwkundige vergunning</i>	
	Aantal verblijven	%	Aantal verblijven	%
<i>Zone-eigen</i>	119	24	150	31
<i>Zonevreemd</i>	91	19	98	20
<i>Gedeeltelijk zonevreemd</i>	7	1	22	5

Bron: Adoplan, november 2008

Voor 573 jeugdverblijven werd de vergunningstoestand en de zonevreemdheid nagegaan. Voor de jeugdverblijven waarvoor de bevraging van de gemeenten geen gegevens opleverde, kon de vergunningstoestand en het al dan niet zonevreemd zijn niet worden afgeleid. In totaal werden er 178 gemeenten bevraagd, 16 gemeenten hadden bij het afsluiten van de inventaris niet geantwoord. Uiteindelijk zijn de gegevens voor 478 jeugdverblijven zo goed als volledig. Bovenstaande tabel omvat enkel de jeugdverblijven waarvoor de gegevens gekend zijn. Het aanvullen van de ontbrekende gegevens in de inventaris in de toekomst zal leiden tot een beter totaalbeeld. Het wegwerken van fouten in de databank zal eveneens een invloed hebben op bovenstaande resultaten.

Alle verzamelde gegevens werden uiteindelijk opgeslagen in een databank. Vanuit de databank werd voor elk jeugdverblijf een aantal fiches gegenereerd (zie bijlage). De eerste fiche bevat de situering van het jeugdverblijf op een topografische kaart en de situering binnen het gewestplan. Op de topografische kaart wordt tevens de gekende ontsluitingen van het jeugdverblijf aangegeven. De tweede fiche bevat het inplantingsplan van het jeugdverblijf. Het inplantingsplan bevat de gegevens binnen het perceel/percelen van het jeugdverblijf. Op het inplantingsplan worden alle gebouwen en constructies weergegeven, alsook indien gekend, de functie van de gebouwen gelegen op het perceel van het jeugdverblijf die niet als jeugdverblijf dienen. Indien het een (gedeeltelijk) zonevreemd jeugdverblijf betreft, worden deze gegevens aangevuld met de aanduiding van de verschillende functies op het perceel van het jeugdverblijf. Het omgevingsplan (enkel opgemaakt in het geval van een (gedeeltelijk) zonevreemd jeugdverblijf) bevat gegevens over het gebied binnen een buffer van 100 m van het perceel van het jeugdverblijf. Dit bevat per kadastraal perceel een weergave van de belangrijkste functie. De derde fiche bevat algemene informatie over het jeugdverblijf, alsook zijn categorisering en stedenbouwkundige gegevens. Indien het jeugdverblijf (gedeeltelijk) zonevreemd is, dan is er nog een vierde fiche met extra informatie zoals de verschillende visies en de resultaten van de toetsing van het jeugdverblijf en zijn omgeving. Deze toetsing bepaalt of de jeugdverblijfgroep is gelegen in de omgeving van waterlopen en overstromingsgebieden, verschillende categorieën van natuur en milieu en of er binnen de jeugdverblijfgroep onroerend erfgoed voorkomt. De bijlage omvat ook een kaart van de jeugdverblijfcentra naar hun vergunningstoestand en een kaart van de jeugdverblijfcentra naar categorie (al dan niet zonevreemd zijn).

Het grootste probleem ligt bij de niet-vergunde jeugdverblijfcentra, en daarbinnen zullen de meest problematische gevallen waarschijnlijk de niet-vergunde zonevreemde jeugdverblijfcentra zijn. Hierbij mag echter niet uit het oog verloren worden dat de ene zonevreemde ligging de andere niet is; zo is bijvoorbeeld met de huidige regelgeving een jeugdverblijf onder bepaalde voorwaarden vergunbaar in agrarisch gebied¹⁰. Daarnaast kan er zich ook probleem voordoen bij vergunde zonevreemde jeugdverblijfcentra die in de

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 28 november 2003 tot bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen, gelegen buiten de geëigende bestemmingszone : artikel 9

toekomst wensen uit te breiden. Uit bovenstaande cijfers kunnen we afleiden wat het belang is van een ondersteunend beleid ten aanzien van de jeugdverblijven en van een aanvullend beleid om het op alle niveaus binnen ruimtelijke ordening op de agenda te zetten.

Op het vlak van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening, werd al een initiatief genomen om tegemoet te komen aan de vele vragen en onzekerheden die rijzen over het thema zonering en ruimtelijke ordening. In 2008 publiceerde het Departement Ruimtelijke Ordening namelijk de brochure "Ruimtelijke Ordening en Jeugdverblijven - wegwijs in de regelgeving". Hierin wordt de regelgeving, op een zeer toegankelijke manier, toegelicht voor de vele vrijwilligers in Vlaanderen, actief in de sector. Er werd ook 2 maal een infosessie georganiseerd over dit thema. Blijvende communicatie hier over is noodzakelijk.

In dit verband dient ook nog gewezen te worden op de uitbreidingsmogelijkheid die in het op 18.03.2009 goedgekeurde Wijzigingsdecreet op de ruimtelijke ordening (van kracht vanaf 01.09.2009) aan zonevreemde jeugdverblijven onder een aantal voorwaarden voorzien wordt:

"§1. Het uitbreiden van een bestaande zonevreemde constructie, niet zijnde woningbouw, is vergunbaar, op voorwaarde dat de uitbreiding noodzakelijk is omwille van:

...

5° infrastructurele noden ingevolge de uitbreiding van de werking van erkende, gesubsidieerde of gefinancierde onderwijsinstellingen of van een jeugdvereniging in de zin van het decreet van 29 maart 2002 op het Vlaamse jeugdbeleid."

Nog van belang te vermelden is dat jeugdlokalen die ook functioneren als jeugdverblijf enkel een vergunning voor een functiewijziging moeten aanvragen wanneer zij streven naar een bezettingsgraad van meer dan 60 dagen (afstemming op logiesdecreet). In dat geval gaat men immers over van de hoofdfunctie 'dagrecreatie' naar de hoofdfunctie 'verblijfsrecreatie', wat vergunningsplichtig is. Bij een lagere bezettingsgraad kan de functie van 'verblijfsrecreatie' als ondergeschikt beschouwd worden, waardoor geen stedenbouwkundige vergunning vereist is. In dit laatste geval kan dit in geval van een zonevreemde ligging (vb. dagrecreatie, agrarisch gebied) toegelaten worden op grond van recreatief medegebruik.

Bij ruimtelijke ordening stelt zich soms ook een probleem op het vlak van op welk niveau, provinciaal of gemeentelijk, een eventueel planningsinitiatief wordt genomen t.a.v. de zonevreemde jeugdverblijven. Hierover is niet altijd duidelijkheid en eensgezindheid. Het is ondermeer afhankelijk van de inhoud van de provinciale en gemeentelijke structuurplannen, en van de prioriteiten van desbetreffende overheden. Het gevolg is dat het zoeken naar een oplossing voor het probleem soms op zich laat wachten.

Heel wat jeugdkampen vinden ook plaats op kampeerweides. Deze werden niet meegenomen in dit actieplan omdat er zich hier op ruimtelijk vlak geen probleem stelt, voor zover de voorwaarden uit de regelgeving inzake ruimtelijke ordening nageleefd worden. In zover het ondermeer beperkt blijft in de tijd (maximaal 8 weken per jaar) kan het jeugdkampen beschouwd worden als recreatief medegebruik en kan het bijgevolg plaatsvinden in alle gebieden van het gewestplan, voor zover ze de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen. Ook in natuur- en bosgebied kunnen jeugdkampen plaatsvinden, mits toestemming van de beheerder van het gebied.

3.7.2 MILIEUREGELGEVING

Om de knelpunten m.b.t. de milieuregelgeving te detecteren werd eerst nagegaan welke VLAREM/VLAREA-normen van toepassing zijn voor de jeugdverblijfcentra. Hierdoor kwamen een heleboel vragen en onduidelijkheden tot stand die vervolgens zijn doorgepraat met de afdeling milieuvergunningen. Hierdoor werd de lijst van de initiële knelpunten aanzienlijk ingekort en werd heel wat verduidelijkt. De problemen stelde zich ook niet altijd op het vlak van de VLAREM-wetgeving. De overblijvende knelpunten worden hieronder weergegeven.

ZWEMBADEN

Wie een zwembad aanbiedt, valt onder VLAREM-wetgeving, zoals deze ook geldt voor hotels. Dit houdt een aantal normen in voor het waterbehandelingssysteem, de waterkwaliteit en de opslag van chemicaliën. Vanuit

de Afdeling Milieuvergunningen kregen we wel bericht dat momenteel bekeken wordt of alle “zwembaden” (vb. een ploeterbad of constructies die door de jeugdgroep worden opgesteld voor de duur van het kamp) onder deze regeling vallen.

AFVAL

In de meeste gemeenten wordt afval van jeugdverblijfscentra niet behandeld als huishoudelijk afval. Afval wordt daarom meestal opgehaald door commerciële bedrijven. Hierdoor wordt het afval vaak niet gesorteerd omdat dit de omhaling duurder maakt. Dit gebeurt bij heel wat jeugdverblijven, maar is op pedagogisch vlak een gemiste kans. Kinderen worden aangeleerd om te sorteren, maar merken dat op kamp alles op één hoop wordt gegooid.

Volgens OVAM kunnen kleine jeugdverblijven jaarlijks 104 zakken van 60 l laten behandelen als huishoudelijk afval. De manier waarop dit gebeurt, kan verschillen van gemeente tot gemeente (anderskleurige zakken, DIFTAR-systeem...). Voor de grotere jeugdverblijven moet het afval wel opgehaald worden als industrieel afval door private firma's. Hiervoor zou het afsluiten van raamcontracten (voor de federaties) de prijs kunnen drukken. Anderzijds zou het sorteren van afval toch ook gestimuleerd moeten worden.

AFVALWATER

In de nabije toekomst zullen alle gebouwen in Vlaanderen ofwel moeten aangesloten zijn op de riolering, ofwel zelf moeten instaan voor de waterzuivering (cf. decreet integraal waterbeleid, 18 juli 2003). Zelf instaan voor de waterzuivering is niet altijd evident, bijv. omdat er piekverbruiken zijn of systemen ontregeld geraken als er vervuilende producten (bijv. bleekwater, verf...) in terechtkomen. Daarnaast blijkt dat uitbaters niet altijd gebruik kunnen maken van de subsidiemechanismen die voor woonhuizen gelden.

3.7.3 WETGEVING TOEGANKELIJKHEID

TOEGANKELIJKHEIDSVERORDENING

Er bestaat reeds sinds 1975 wetgeving over het toegankelijk maken van gebouwen, maar vaak bleef dit in de realiteit dode letter. In maart 2009 werd de Vlaamse toegankelijkheidsverordening principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 13 maart 2009. Deze verordening zorgt ervoor dat het toegankelijk maken van publieke gebouwen (o.a. jeugdverblijfscentra) effectief zal gerealiseerd worden. De toegankelijkheidsregels zullen in de toekomst opgenomen worden als voorwaarden van de bouwvergunning. Dit betekent dat bij nieuwbouw, verbouwingen of uitbreidingen van gebouwen die publiek toegankelijk zijn, de bouwheer ervoor moet zorgen dat iedereen het gebouw kan betreden. Zo moeten de deuren breed genoeg zijn en in de juiste richting opengaan, gangpaden recht, breed en hoog genoeg zijn. Deze nieuwe regelgeving zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de jeugdverblijfscentra en hen ertoe verplichten extra te investeren.

TOEGANKELIJKHEIDSBESLUIT BOSSEN EN NATUURRESERVATEN

Het toegankelijkheidsbesluit van 5/12/2008 bepaalt dat de toegankelijkheid op de voor het verkeer minder belangrijke wegen gelegen in bossen en natuurreservaten moet geregeld worden via de opmaak van een gebiedsspecifieke toegankelijkheidsregeling (TR). Indien de jeugdverblijven dus gelegen zijn in een bos of natuurreservaat zal de eigenaar/beheerder hiervoor de toegankelijkheid moeten regelen via de opmaak van een TR. Dit hoeft echter niet noodzakelijk tot problemen te leiden voor de jeugdverblijven. In tegendeel, het kan gezien worden als een opportuniteit om in deze gebieden specifieke voorzieningen te treffen voor de jeugd zoals speelzones, vrij toegankelijke zones ed.

3.7.4 ENERGIEPRESTATIEBESLUIT

Het energieprestatiebesluit legt op aan welke normen de isolatiewaarde van verbouwde gebouwen of nieuwbouw moet voldoen. Gebouwen worden daarbij ingedeeld in een aantal categorieën. Jeugdverblijfscentra worden daarbij niet duidelijk vernoemd en worden daarom in een aantal gevallen ingedeeld in de categorie ‘eventementenhallen’, wat heel strenge normen met zich meebrengt (o.m. op het vlak van ventilatie).

3.7.5 VLAAMS LEGIONELLABESLUIT

Het Vlaams legionellabesluit bepaalt aan welke eisen warmwaterinstallaties in jeugdverblijven moeten voldoen, dit ter voorkoming van een legionellabesmetting. Voor de meeste bestaande jeugdverblijven is de wetgeving hieromtrent niet haalbaar (praktisch en/of financieel), waardoor de reglementering vaak dode letter blijft.

3.7.6 KB OP SPEELTOESTELLEN

Het kb op de speeltoestellen vereist een risicoanalyse van een speelterrein waarop minstens één speeltoestel staat, alsook een inspectie- en onderhoudsschema. Sinds het kb in voege is, hebben heel wat uitbaters hun speeltoestellen verwijderd.

3.7.7 WETGEVING M.B.T. KAMPVUREN

Er zijn verschillende wetgevingen en reglementeringen die het verbranden van afval in openlucht regelen: het afvalstoffendecreet, VLAREM I, VLAREM II, het natuur- en bosdecreet (Vlaams) en het veldwetboek (federaal). Afhankelijk van de gemeenten komen hier nog andere regels bij via: politieverordening, de GAS en de gemeentelijke bouwverordening.

Volgens de VLAREM wetgeving kan het organiseren van een kampvuur door een jeugdbeweging (socio-culturele activiteit) altijd (zie tekst hierboven) en wordt deze activiteit dus niet als hinderlijk beschouwd. Hier stelt zich dan ook geen probleem.

VELDWETBOEK

Voor het maken van een kampvuur moet momenteel ook de reglementering van het veldwetboek gevolgd worden. Het veldwetboek legt op dat de tussen vuur en begroeiing en/of verbouwing minstens 100 m is. Hierdoor kunnen officieel bij vele jeugdverblijfscentra geen kampvuren meer plaatsvinden. Officieus wordt dit vaak wel toegelaten.

NATUUR EN BOSDECREET

Volgens artikel 99 van het bosdecreet is het verboden om vuur te maken in alle bossen en binnen een afstand van honderd meter tot de bossen om welk motief dan ook, behoudens 'in uitvoering van een goedgekeurd beheersplan' of behoudens 'een machtiging door het bosbeheer' en met uitzondering van wettelijk verplichte verbrandingen. Ook in artikel 35 van het natuurdereet wordt vermeld dat het maken van vuur verboden is in natuureservaten. Momenteel worden met ANB afspraken gemaakt om bij jeugdverblijfscentra zo veel mogelijk vaste kampvuurplaatsen te machtigen voor een minimum periode van 1 jaar.

3.7.8 WETGEVING M.B.T. PERSONENBELASTING

Particulieren die een jeugdverblijfscentrum verhuren aan verenigingen, moeten hun reële inkomsten door geven voor hun personenbelasting. Dit in tegenstelling tot verhuur aan particulieren (bijv. studio aan de kust die verhuurd wordt aan gezinnen): dan betaal je 40 % van het kadastraal inkomen. Dit is federale wetgeving. In de wetgeving werden uitzonderingen voorzien, maar jeugdverblijfscentra zijn hier over het hoofd gezien

3.7.9 WETGEVING M.B.T. DE VOEDSELVEILIGHEID

Het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid bepaalt dat jeugdverblijfscentra die maaltijden aanbieden aan hun klanten, moeten voldoen aan strenge hygiënenormen, zoals ze gelden voor horeca. Belangrijk is dat in jeugdverblijven waar jeugdgroepen zelf koken deze normen niet van toepassing zijn.

Sinds 2005 moet elk bedrijf dat actief is in de voedselketen een autocontrolesysteem hebben. Dit komt neer op een methode om te allen tijde de hygiëne van voedingswaren te verzekeren. Best laten de uitbaters van horecazaken en grootkeukens hun autocontrolesysteem certificeren door een onafhankelijke certificeringsinstelling (OCI) die door het Agentschap werd erkend. Zich laten certificeren is geen verplichting, maar wordt wel sterk aangemoedigd door het Agentschap. En daartoe dient nu precies het smileylabel dat na

een gunstige audit wordt uitgereikt door de OCI. Alle bedrijven die in de voedselketen actief zijn, moeten ook jaarlijks aan het FAVV een heffing betalen. Bedrijven met een smiley zullen een lagere heffing betalen dan bedrijven zonder.

Gezien heel deze audit extra kosten met zich meebrengt, zullen weinig jeugdverblijven instappen in het smiley-systeem. Bijgevolg zullen zij in de toekomst een hogere heffing (verdubbeling) aan het FAVV moeten betalen.

3.7.10 BESLUIT REGELGEVING M.B.T. DE JEUGDVERBLIJFCENTRA

Bovenstaande knelpunten zorgen voor heel wat problemen en onduidelijkheden bij de jeugdverblijfcentra en brengt daarnaast heel wat administratieve overlast met zich mee. Er is zodanig veel wetgeving, waardoor men het bos niet meer door de bomen ziet. Het is ook heel complex voor heel wat uitbaters (vaak vrijwilligers) om goed op de hoogte te zijn van al deze wetgeving.

Zeker niet alle bovenvernoemde knelpunten m.b.t. de vigerende wetgeving vormen een reële bedreiging voor het voortbestaan van de jeugdverblijven. Het grote probleem is vooral dat veel van deze wetgeving geen rekening houdt met de eigenheid van een jeugdverblijf. Voor de ene wetgeving kan men zich beschouwen als particulier, voor andere valt men onder 'evenementenhal', voor nog andere is het totaal onduidelijk waaronder een jeugdverblijf valt.

3.8 SYNTHESE OMGEVINGSANALYSE

Onderstaande tabel geeft kort de positieve en de negatieve dimensies weer voor de jeugdverblijfcentra in Vlaanderen.

POSITIEF	NEGATIEF
▪ bevorderen sociale vormen van vrije tijd ▪ brengt jongeren in direct contact met de natuur of toch een meer natuurlijke omgeving ▪ dragen vaak bij tot meer avontuurlijke en uitdagende spelvormen ▪ aanbod is hoog en divers en kan hierdoor nog voldoende inspelen op de vraag ▪ jeugdverblijfcentra bieden ook een economische meerwaarde ▪ uitbaters zijn geëngageerde mensen (vaak vrijwilligers) ▪ aanbod aan jeugdverblijfcentra type A stijgt door het omvormen van jeugdlokalen tot jeugdverblijven ▪ Via medegebruik ontstaan er kansen om nieuwe jeugdverblijfcentra in te richten in scholen, jeugdlokalen, parochiecentra, ... ▪ de decreten 'toerisme voor allen' en 'jeugdverblijfcentra' zorgen ervoor dat de centra sinds 2004 beter gesubsidieerd worden, waardoor de gemiddelde kwaliteit van de gebouwen en de werking in het jeugdtoerisme de komende jaren verder kan verbeterd worden. ▪ De resolutie van 2006 en de rondetafel van 2007 tonen aan dat er een politieke bereidheid is om de situatie van de jeugdverblijfcentra te verbeteren	▪ hiaten in het huidige aanbod: ➢ grote kampplaatsen (>100 pers.), eventueel in combinatie met tentengrond ➢ type A en B aan de kust ➢ vormingscentra in zelfkook, met voldoende daglokalen ➢ toegankelijke jeugdverblijven, in zelfkook, kleine capaciteit ➢ beperkt aanbod Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen ▪ vergrijzing van de uitbaters ▪ uitbaters hebben andere toekomstplannen met het jeugdverblijf ▪ administratieve overlast, de vigerende wetgeving, het beheer en een vaak lage rendabiliteit wegen zwaar door voor de uitbaters. ▪ in een aantal gevallen een slechte relatie met de directe omgeving ten gevolge van omgevingslawaaï, overbelasting/overbetreding natuurgebieden, betreding privé-domein, vandalisme (houtdiefstal, ...) ▪ door een hoog aandeel zonevreemde en niet-vergunde jeugdverblijfcentra dreigt het aanbod aanzienlijk te verlagen ▪ het hoge aantal niet-vergunde zonevreemde centra leidt tot veel rechtsonzekerheid bij de uitbaters en daardoor soms tot sluiting ▪ op het vlak van ruimtelijke ordening is het

	onduidelijk op welk planniveau (gemeente, provincie, Vlaams gewest) deze problematiek kan aangepakt worden, waardoor er in een aantal gevallen niets beweegt in de praktijk ▪ laksheid met regels bij uitbaters
--	--

4. VISIE

Een kwaliteitsvol en gevarieerd aanbod van jeugdverblijfscentra dat is afgestemd op de noden van de doelgroep.

- Kwaliteitsvol: veilig, hygiënisch en op jeugdmaat, in een aantrekkelijke omgeving
- Gevarieerd: van eenvoudige kamphuizen en -terreinen tot comfortabele vormingsinfrastructuur
- Noden van de doelgroep: voldoende ruim aanbod om tegemoet te komen aan de vraag

5. STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN EN ACTIES

Voor er ingegaan wordt op de strategische doelstellingen en de daaraan gekoppelde acties wensen we nog het volgende mee te geven. Bepaalde van onderstaande acties zijn tot op een operationeel niveau uitgewerkt, terwijl andere acties algemeen opgesteld zijn en bijgevolg een meer concrete invulling moeten krijgen. Er zijn ook een aantal acties die vandaag al bestaan en waarvoor geen nieuw initiatief noodzakelijk is. Dit actieplan moet dus ook beschouwd worden als een algemene aanzet die verdere concrete uitwerking vereist.

Doelstelling 1: streven naar een kwalitatief beleid ten aanzien van het jeugdtoerisme

Omschrijving

Momenteel ontbreekt het aan een integrale benadering ten aanzien van het jeugdtoerisme en de daaraan gekoppelde infrastructuur. Het is dan ook noodzakelijk om het jeugdtoerisme meer onder de aandacht te brengen. Een planmatige aanpak van het aspect jeugdtoerisme kan hierop een antwoord bieden. Indien men het jeugdverblijfsstoerisme wenst te behouden, moet er worden nagedacht hoe men dit beter kan ondersteunen.

Acties

Acties m.b.t. het streven naar een kwalitatief beleid ten aanzien van het jeugdtoerisme	Verantwoordelijke instanties
▪ De gemeente stimuleren om een bijkomend aandachtspunt/prioriteit in hun jeugdbeleidsplan op te nemen rond jeugdverblijfsstoerisme. Dit moet vooral gebeuren bij gemeenten waarin veel jeugdverblijven gelegen zijn. ▪ Nagaan in hoeverre het jeugdtoeristische aspect in de strategische beleidsplanning op lokaal en bovenlokaal niveau kan geïntegreerd worden.	Gemeente, VVJ, steunpunt Jeugd Vlaams niveau, provincies en gemeenten

Doelstelling 2: behoud en eventueel een uitbreiding van de huidige capaciteit en diversiteit

Omschrijving

Het is in eerste instantie de bedoeling om de huidige capaciteit en diversiteit van de jeugdverblijfscentra te behouden. Zeker gezien de ledenaantallen van de jeugdbewegingen sinds de jaren '90 alsmaar toenemen. In dit kader zijn het vooral de jeugdverblijven type A en B die het meest bedreigd zijn.

De hiaten in het huidige aanbod zijn de volgende:

- grote kampplaatsen (>100 pers.), eventueel in combinatie met tentengrond
- type A en B aan de kust
- vormingscentra in zelfkook, met voldoende daglokalen
- toegankelijke jeugdverblijven, in zelfkook, kleine capaciteit
- beperkt aanbod Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen

Acties

Acties m.b.t. het behoud en eventueel een uitbreiding van de huidige capaciteit en diversiteit	Verantwoordelijke instanties
▪ Er wordt binnen de grenzen van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening gezocht naar stedenbouwkundig en ruimtelijk verantwoorde oplossingen voor de huidige jeugdverblijfcentra, teneinde deze meer rechtszekerheid te geven en hierdoor het huidige aanbod te behouden. ▪ Er wordt eveneens voorzien in een begeleiding van de jeugdverblijven om zich in orde te stellen met de vergunningsplicht (zowel voor de regularisatie van onvergunde maar wel vergunbare constructies, als voor nieuwe vergunningsplichtige werken).	Departement RWO, Agentschap RO, ANB, gemeenten, provincies, Toerisme Vlaanderen, CJT
Ter ondersteuning van het bovenstaande worden volgende acties voorzien: ▪ Er wordt een methodologie uitgewerkt om duidelijk af te bakenen voor welke centra er eventueel een initiatief moet genomen worden, hetzij enkel een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning, hetzij eerst een planologisch initiatief en nadien een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning. Hier worden eveneens prioriteiten aan gekoppeld. ▪ Er wordt een bevoegdheidsverdeling gemaakt dat vastlegt welk niveau een planningsinitiatief zal moeten nemen teneinde bepaalde zonevreemde jeugdverblijven bestaans- en rechtszekerheid te geven. ▪ Er wordt een ruimtelijk afwegingskader opgemaakt voor de zonevreemde jeugdverblijven waarvoor een planinitiatief moet opgestart worden. Hiervoor zal de taskforce een tekst opmaken die aangeeft op welke manier zo'n afwegingskader kan opgemaakt worden en welke aspecten hiervoor in rekening kunnen gebracht worden (toevoegen van een voorbeeld-afwegingskader). ▪ Er worden stimuleringsmaatregelen genomen om de gemeenten/ provincies aan te zetten tot de opmaak van een RUP voor de zonevreemde jeugdverblijven.	Taskforce jeugdverblijfcentra
▪ Er moet een inschatting gemaakt worden van het budget noodzakelijk voor de opmaak van Vlaamse, provinciale en gemeentelijke RUP's ▪ Sensibiliseren en informeren van de gemeenten en de uitbaters over deze ruimtelijke problematiek en hen stimuleren en ondersteunen in het zoeken naar oplossingen hiervoor. ▪ Gemeenten voorzien in hun gemeentelijk ruimtelijk structuurplan ruimte voor jeugdverblijfinfrastructuur. Provincies stimuleren de gemeenten om in hun ruimtelijke structuurplan voldoende aandacht te besteden aan ruimte voor jeugdverblijfcentra. Hierbij zal nagegaan worden in hoeverre jeugdverblijfcentra op bepaalde plekken moeten omkaderd worden door een RUP (vooral voor jeugdverblijfcentra die gelegen zijn in de kern). ▪ Er wordt gezocht naar nieuwe locatiemogelijkheden voor bestaande en nieuwe jeugdverblijven (vb. in bestaande leegstaande gebouwen + via medegebruik van bestaande jeugdlokalen, scholen, parochiehuizen, ...). ▪ Er wordt ook gedacht aan een stimuleringsbeleid t.a.v. jeugdlokalen, scholen, parochiehuizen, ...	CJT, Steunpunt, VVSG
▪ Gemeenten voorzien in hun gemeentelijk ruimtelijk structuurplan ruimte voor jeugdverblijfinfrastructuur. Provincies stimuleren de gemeenten om in hun ruimtelijke structuurplan voldoende aandacht te besteden aan ruimte voor jeugdverblijfcentra. Hierbij zal nagegaan worden in hoeverre jeugdverblijfcentra op bepaalde plekken moeten omkaderd worden door een RUP (vooral voor jeugdverblijfcentra die gelegen zijn in de kern). ▪ Er wordt gezocht naar nieuwe locatiemogelijkheden voor bestaande en nieuwe jeugdverblijven (vb. in bestaande leegstaande gebouwen + via medegebruik van bestaande jeugdlokalen, scholen, parochiehuizen, ...). ▪ Er wordt ook gedacht aan een stimuleringsbeleid t.a.v. jeugdlokalen, scholen, parochiehuizen, ... ▪ Bij de bouw van een nieuw jeugdlokaal wordt altijd afgewogen of dit ook kan functioneren als jeugdverblijf. ▪ Er wordt actief gezocht naar kandidaat overnemers bij de stopzetting van een jeugdverblijf. (vb. altijd contact opnemen met de grote koepels om na te gaan of deze geïnteresseerd zijn in een overname) ▪ Er wordt een beleid uitgewerkt om een nieuw aanbod aan verblijven te creëren.	provincies, gemeenten Jeugdwerk/steunpunt jeugd/afdeling jeugd

▪ Vragen voor capaciteitsuitbreiding van bestaande verblijven of het zoeken naar locatiemogelijkheden voor nieuwe bedrijven, vragen steeds matigheid in relatie tot ruimtelijk kwetsbare gebieden. Er mogen immers geen nieuwe problemen gecreëerd worden. Bovendien zal prioritair gezocht worden binnen gebieden waar de uitbreiding of nieuwe inplanting rechtstreeks vergunbaar is; dit betekent een situering in een bestemming op het gewestplan die daarvoor voorzien is (woongebied, recreatiegebied) en in gebieden waar functiewijziging mogelijk is (nu agrarisch gebied). ▪ Er wordt op toegezien dat het aanbod voldoende gevarieerd blijft en inspeelt op de behoeften van het jeugdtoerisme. Dit aanbod moet eveneens ter beschikking worden gesteld aan marktconforme prijzen. ▪ Er moet een monitoringssysteem worden opgezet om na te gaan wat de effecten zijn van de verschillende (nog te nemen) maatregelen op de categorieën van jeugdverblijven. ▪ Het decreet op de jeugdverblijfcentra wordt geëvalueerd op zijn effecten van het stimuleringsbeleid van de centra type A en B	afdeling jeugd
---	----------------

Doelstelling 3: streven naar een kwaliteitsvolle omgeving voor jeugdverblijven en het beperken van omgevingshinder door de jeugdverblijven

Omschrijving

Er moet vooral gestreefd worden naar jeugdverblijven in een aantrekkelijke omgeving. Vaak is de omgeving belangrijker dan het gebouw zelf. Zo is er nood aan:

- speelruimte (incl. kampvuur) vlak bij het jeugdverblijf
- toegankelijke groene ruimte in de directe omgeving (max. 1 km)
- een kindvriendelijke en veilige omgeving

Acties

Acties m.b.t. het creëren van een kwaliteitsvolle omgeving voor jeugdverblijven en het beperken van omgevingshinder door de jeugdverblijven	Verantwoordelijke instanties
▪ Jeugdverblijfcentra moeten beter geïntegreerd in hun omgeving door o.a. het aanbieden van randinfrastructuur (groene speelruimte, speelplein, kampvuurplaats) ▪ Sensibiliseren van uitbaters om de omgevingshinder te beperken ▪ Sensibiliseren maatschappij over het belang van het kunnen buiten spelen en op kamp gaan ▪ Sensibiliseren van de jeugdgroepen zelf over de omgevingshinder die ze kunnen veroorzaken ▪ Om de overbelasting/overbetreding van natuur- en bosgebieden te beperken, moet er voorzien worden in speelruimte (onder de vorm van speelbossen, speelnatuur, ...) in de directe omgeving van de jeugdverblijven ▪ Afspraken maken met de plaatselijke wachter van het ANB over waar er eventueel hout kan gesprokkeld worden. ▪ Afspraken maken met ANB om bij jeugdverblijfcentra zo veel mogelijk vaste kampvuurplaatsen te machtigen voor een minimum periode van 1 jaar. ▪ Nadenken over de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het jeugdverblijf via verschillende modi (stappen, trappen, openbaar vervoer, personenvervoer) (parkeren, extra toegangen fietsers/voetgangers) ▪ Zorgen voor een goed netwerk trage wegen en veilige routes tussen de attractiepunten voor jeugdgroepen en jeugdverblijven (vb. speelplein, speelbos,...)	ANB, gemeente CJT Afdeling jeugd/ steunpunt jeugd/ jeugdwerk Jeugdwerk ANB, CJT, gemeente ANB ANB, steunpunt jeugd, CJT Gemeente, uitbater Gemeente, ANB, andere partners

Doelstelling 4: streven naar een kwaliteitsvolle uitbating en een goed beheer van de bestaande jeugdverblijfscentra

Omschrijving

De administratieve overlast, de vigerende wetgeving, het beheer en een vaak lage rendabiliteit wegen zwaar door voor de uitbaters van jeugdverblijfscentra.

Acties

<i>Acties m.b.t. het uitbaten en het beheer van jeugdverblijfscentra</i>	<i>Verantwoordelijke instanties</i>
▪ Er wordt een website uitgewerkt die de uitbaters informeert over en ondersteunt bij het beheer van een jeugdverblijfscentrum. ▪ Bij een aanvraag van jeugdlokalen om hun lokaal geschikt te maken als jeugdverblijf, worden zij erop attent gemaakt dat het uitbaten en beheren van een jeugdverblijf wel enige werklast met zich meebrengt. ▪ Jeugdverblijven ondersteunen via het aanbieden van een boekingscentrale. ▪ Zoeken naar andere ondersteuningsinstrumenten voor de uitbating en het beheer van de jeugdverblijven. ▪ Juridische ondersteuning aanbieden aan beheerders die te maken krijgen met vandalisme van groepen (indien ze weigeren de aangerichte schade te betalen). Binnen de jeugdsector zelf bestaan hier reeds afspraken over. ▪ De gemeente stimuleren om mee te zorgen voor de controle en het onderhoud van de speeltoestellen die bij het jeugdverblijfscentrum gelegen zijn. Ophaling afval zorgt momenteel voor heel wat problemen: ▪ Nagaan of de 104 zakken van 60 l bedrijfsafval die kunnen opgehaald worden door de gemeente een oplossing kunnen bieden voor de kleine jeugdverblijven + nagaan of dit in elke gemeente mogelijk is. Er kan ook naar een combinatie worden gezocht voor het ophalen van het afval (ophalen als bedrijfsafval tijdens het jaar + private omhaling tijdens het hoogseizoen (misschien iets voor de middelgrote jeugdverblijven)). ▪ Nagaan in hoeverre gemeenten bereid zijn om voor deze jeugdverblijven het PMD, papier en eventueel het GFT gescheiden op te halen. Er zijn ook gemeenten waar bedrijven aan de hand van een KMO-kaart (of een ander DIFTAR-betalingssysteem) terecht kunnen op het gemeentelijke containerpark. Op deze manier zouden bepaalde fracties (vb. PMD) naar het containerpark kunnen gebracht worden door de beheerder van het jeugdverblijf. De restfractie kan dan eventueel als bedrijfsafval (zie hierboven) door de gemeente opgehaald worden. ▪ Zoeken naar een manier om het GFT-afval te verwerken. Dit kan via een composthoop. Een andere oplossing zijn de kampkippen. ▪ Sensibilisering van de jeugdgroepen m.b.t. afvalbeheer. ▪ Grotere jeugdverblijven: zoeken naar interessante overeenkomsten/raamcontracten tussen de jeugdverblijven en privé-afvalverwerker zodanig dat deze ter beschikking kunnen gesteld worden als voorbeeldcontract aan de andere jeugdverblijven. ▪ Ondergrondse containers: moeten minder snel leeggemaakt worden, wat de kosten enorm drukt. Momenteel is de ophaling van deze containers relatief duur, maar gezien er steeds meer spelers van dit systeem op de markt zullen	CJT CJT, Toerisme Vlaanderen CJT Gemeente, CJT, TVL gemeente

komen zal de ophaling in de toekomst waarschijnlijk goedkoper worden. ▪ Er wordt gestreefd naar een betere bekendmaking van het bestaande aanbod via de website www.jeugdverblijven.be. ▪ Er wordt actief gezocht naar nieuwe jeugd doelgroepen voor de jeugdverblijven.	
--	--

Doelstelling 5: streven naar een transparante en onderling afgestemde regelgeving en het beperken van de administratieve lasten

Omschrijving

De vigerende regelgeving m.b.t. de jeugdverblijfscentra zorgt voor heel wat problemen en onduidelijkheden en brengt daarnaast heel wat administratieve overlast met zich mee.

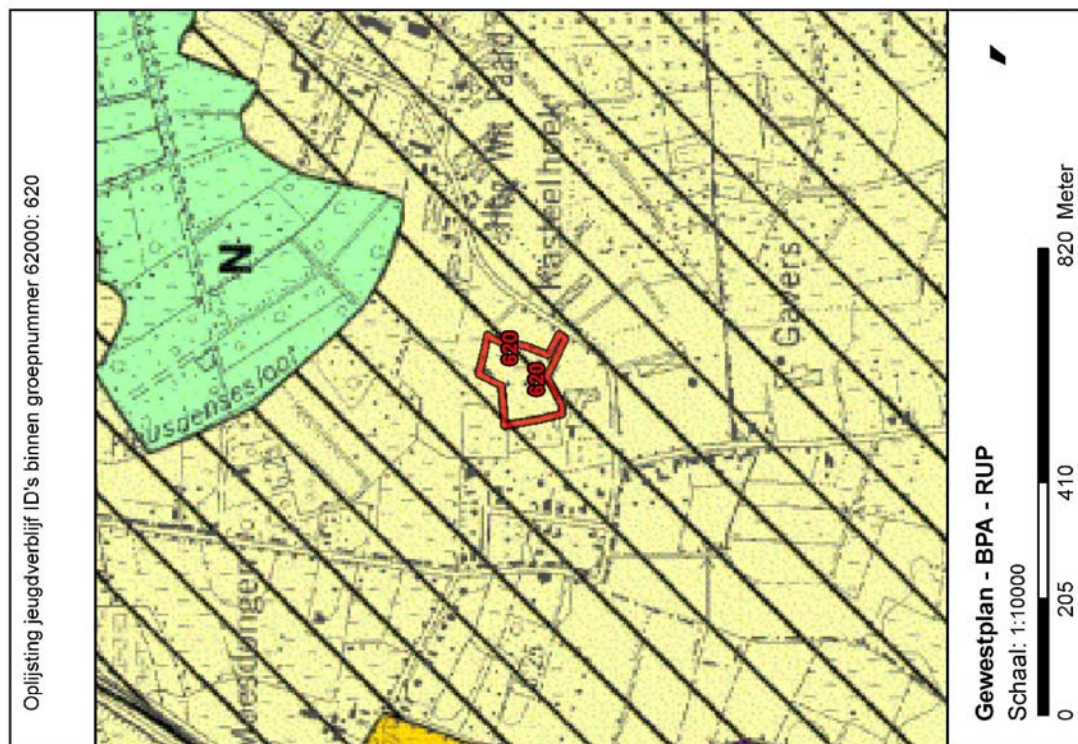
Acties

<i>Acties m.b.t. het aanpakken van knelpunten binnen de regelgeving die betrekking heeft op de jeugdverblijfscentra</i>	<i>Verantwoordelijke instanties</i>
▪ Algemene informatie en positionering van jeugdtoerisme in het maatschappelijk werkveld door opmaak algemene brochure. ▪ Wetgeving specifiek vertalen naar de sector en eventuele aanpassingen afdwingen. ▪ Opmaken van een website met de vigerende regelgeving. ▪ Ondersteuning bieden bij het zich in regel stellen met de vigerende wetgeving. ▪ Wegwerken van overbodige regelgeving en het afstemmen op andere regelgeving.	CJT CJT
Ruimtelijke ordening ▪ Inventarisatie van de heersende regelgeving en detecteren van eventuele knelpunten (vb. verduidelijking van de mogelijkheden m.b.t. de zone voor openbaar nut en de zone voor jeugdcamping). ▪ Nieuwe regelgeving RO (wijzigingsdecreet) communiceren, mogelijkheden aanhalen van bv. meldingsplicht, basisrechten zonevrije gebouwen, planning, ... ▪ Problemen inzake vergunningstoestand of planningscontext duiden en communiceren, teneinde een beter wederzijds begrip tussen het werkveld en de bevoegde overheden te bekomen. ▪ Onderzoeken welke problemen eventueel kunnen opgelost worden met het fijnstellen van interpretatie, of een aanpassing van de regelgeving, waarbij zoveel als mogelijk gezocht wordt naar het afstemmen op andere regelgeving (vb. vergunningsplicht bij occasioneel gebruik) ▪ Het actueel houden van de brochure "Ruimtelijke Ordening en Jeugdverblijven - wegwijs in de regelgeving".	Taskforce Departement RWO Taskforce, Agentschap R-O, gemeentes, werkveld Taskforce, departement RWO, Agentschap R-O RWO
Milieuregelgeving ▪ Er wordt uitgemakt hoe er nu omgegaan moet worden met de ploeterzwembaden bij jeugdverblijven. Nagaan of in dit kader de geldende regelgeving kan afgestemd worden op andere regelgevingen. ▪ Nagaan of de subsidiemechanismen voor het verwerking van afvalwater ook kunnen opengesteld worden voor jeugdverblijfscentra? Wel is het zo dat Toerisme Vlaanderen investeringen voor het verwerken van afvalwater aanvaardt voor infrastructuursubsidie (40 %).	Afdeling milieuvergunning
Wetgeving 'Toerisme voor Allen' ▪ Er blijven voor zorgen dat er voor jeugdverblijven aangepaste brandveiligheidsnormen zijn in het kader van het decreet "toerisme voor	Gemeente

6. TASKFORCE EN TECHNISCHE WERKGROEP

Gezien de taskforce ten vroegste begin september terug van start zal kunnen gaan, kan de technische werkgroep toch verder werken aan een aantal van de bovenstaande acties. Zo kan er o.a. gestart worden met het uitwerken van een methodologie om duidelijk af te bakenen voor welke centra er eventueel een planningsinitiatief moet genomen worden. Daarnaast kunnen ook de resultaten van de inventarisatie verder verfijnd worden (aanvullen van ontbrekende gegevens + corrigeren van een aantal fouten in de databank).

7. BIJLAGE

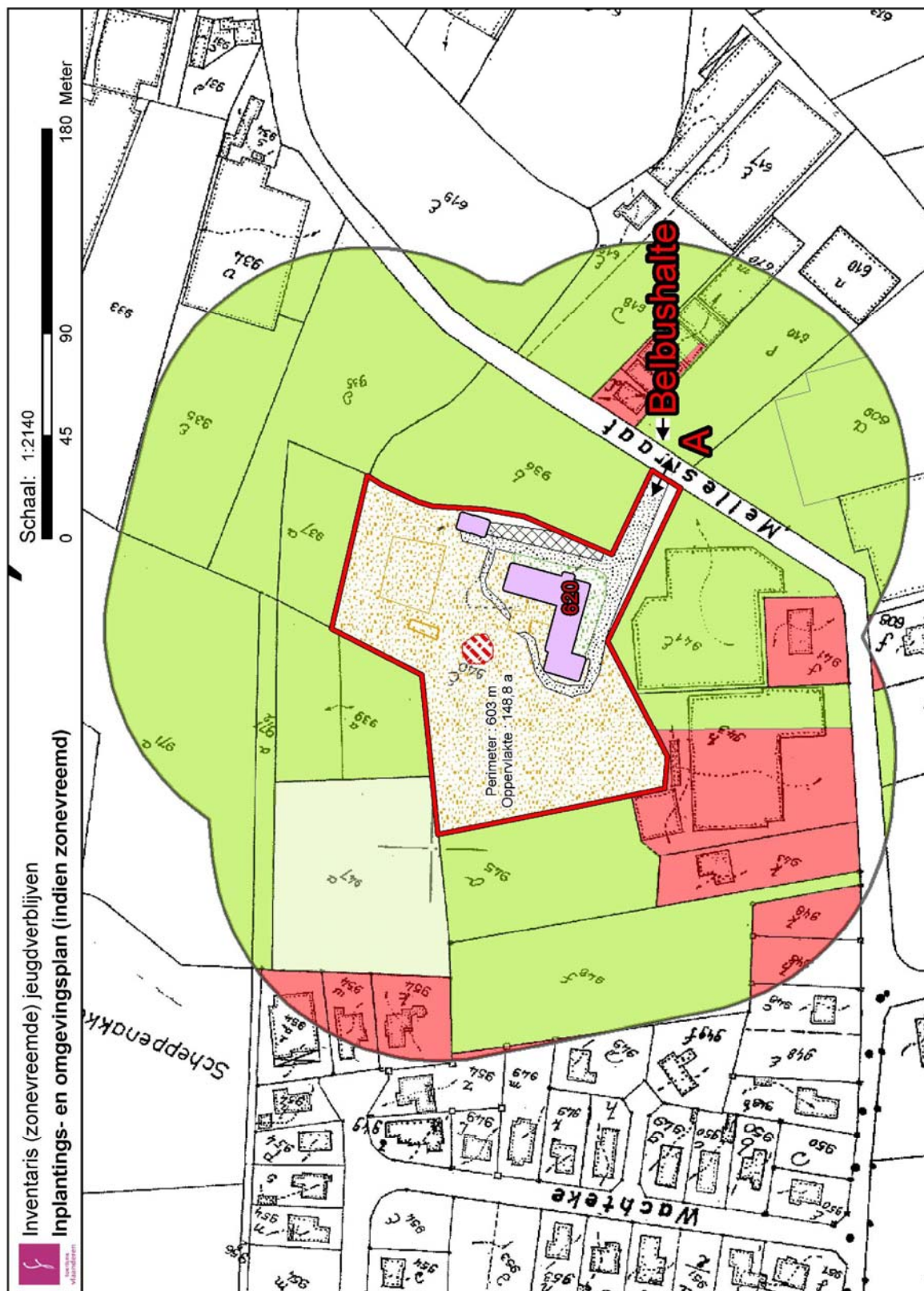
Groepnummer : 62000

Fiche 1

Groepnummer : 62000

Fiche 2

Legende inplantings- en omgevingsplan

Algemeen	Inplantingsplan	Omgevingsplan
 Jeugdverblijfgroep	 Kampvuurplaats	 Bedrijvigheid
 Jeugdverblijfscentra	 Kampeerweide	 Commercieel en/of handel
 Aanhorigheden Jeugdverblijf	Speelruimte	 Gemeenschapsvoorzieningen
 Buffer 100m	 Andere	 Landbouw
Bereikbaarheid	 Speelbos	 Natuur
 Alle vervoersmiddelen	 Speelplein	 Recreatie - sport
 Voetgangers	Andere Functies	 Wonen
 Fiesters	 Boszone	 Andere
	 Graszone - Plein	 Medegebruik
	 Natuurzone	
	 Parking	
	 Parkzone	
	 Verhardingen	
	 Water	

Categorisering stedenbouwkundige toestand : Type III : ZONEVREEMD en in orde met stedenbouwkundige vergunning
Belangrijkste kadastrale percelen van het jeugdverblijf Kadastraal perceel : 42010C0940/00E000 Kadastraal perceel : Kadastraal perceel : Bijkomende info : dit jeugdverblijf omvat 1 kadastraal perceel Grootste gedeelte van de bebouwing opgericht vóór 1962 : Neen Stedenbouwkundige vergunningen 1) M.V.G. 18.06.1985 - Verbouwing en uitbreiding jeugdvakantiehuis. Functie(s): vergund als jeugdverblijf.
Gewestplan Landschappelijk waardevolle agrarische gebieden.
BPA - RUP Het jeugdverblijf is niet gelegen binnen de grenzen van een goedgekeurd plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan.
Uitbreidingsplannen Neen

Groepnummer : 62000

Fiche 3 - Jeugdverblijf nr : 620

 Inventaris (zonevreemde) jeugdverblijven - nr. : 620 De Valk	Gegevens jeugdverblijf Straat : Mellestraat Huisnummer : 18 Postcode : 9270 Oprichtingsdatum : 29/12/1899 Capaciteit : 76 Bezettingdagen : Openingsperiode : Onbekend Type / Erkenning: Ander gebruik Jeugdlokaal.	 Foto van het jeugdverblijf
--	---	--

Categorisering Stedenbouwkundige toestand : Type III : ZONEVREEMD en in orde met stedenbouwkundige vergunning
Natuur en bos : ligt het jeugdverblijfscentrum in de omgeving van Grote Eenheid Natuur (in Ontwikkeling) GEN / GENO : Neen Speciale beschermingszone (SBZ) : Neen Bos : Neen Erkend Vlaams natuurreservaat of bosreservaat : Neen Speelzone of speelbos : Neen Water : ligt het jeugdverblijfscentrum in of in de directe omgeving van Overstromingsgebied : Ja Gecategoriseerde waterloop : Neen Onroerend erfgoed : zijn er op het terrein Beschermde monumenten : Neen Beschermde landschappen : Neen Beschermde Stads- of dorpsgezichten : Neen Voorlopig of definitief vastgestelde ankerplaatsen : Neen Geinventariseerd erfgoed : Neen Ankerplaatsen volgens de landschapsatlas : Neen Recreatief medegebruik van terreinen in de omgeving Neen Klachten gekend bij de gemeente Neen Genomen maatregelen met betrekking tot hinder Neen

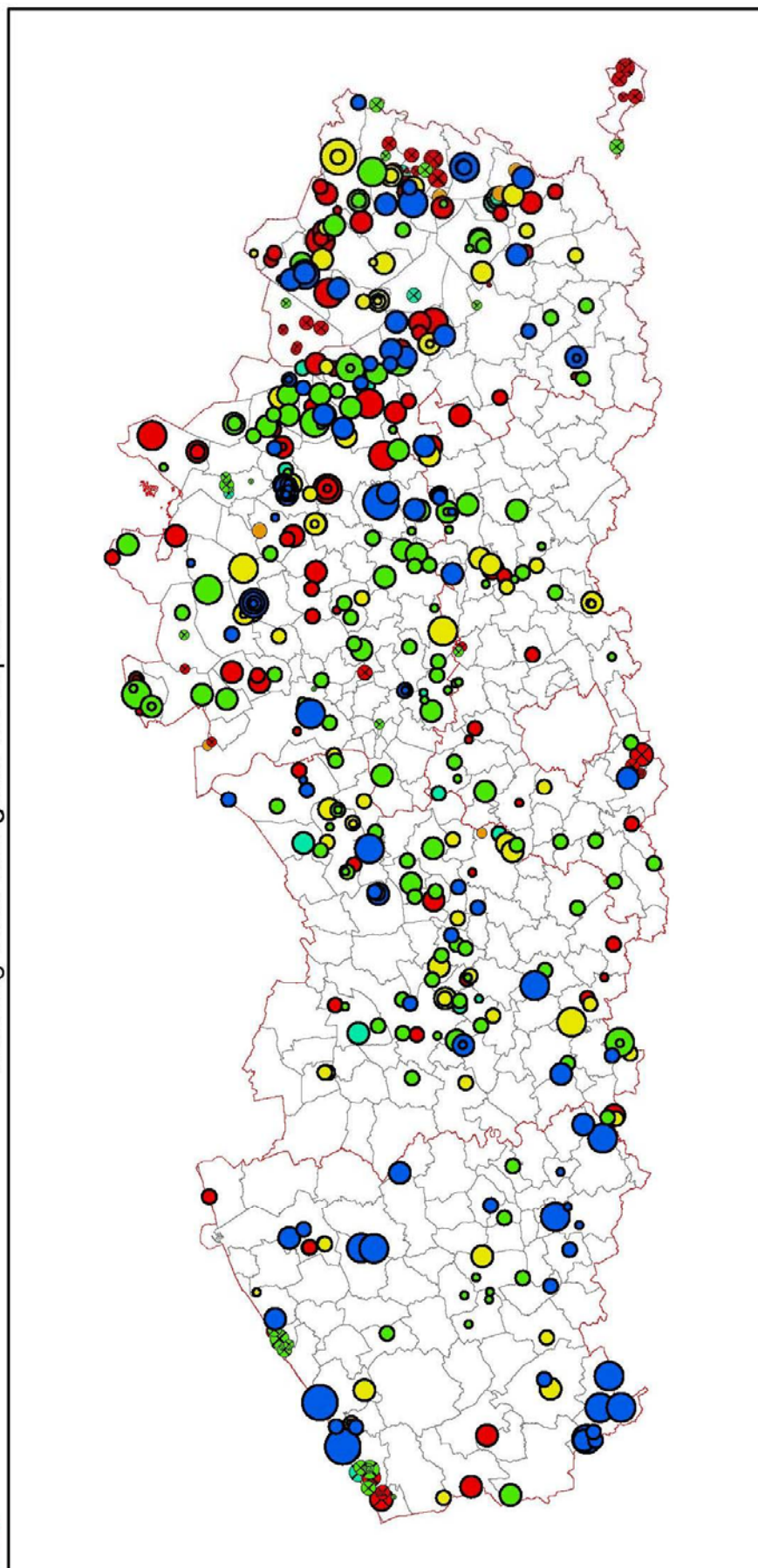
Groepnummer : 62000

Fiche 4 - Jeugdverblijf nr : 620

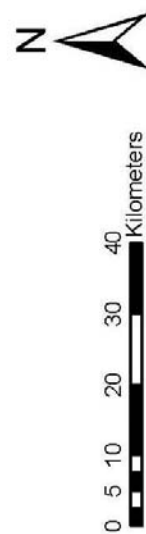
 Inventaris (zonevreemde) jeugdverblijven - nr. : 620 De Valk	Vergunningstoestand Zijn er PV's / rechterlijke uitspraken : Neen Jeugdverblijf gelegen in goedgekeurde, niet vervallen verkaveling : Neen Stedenbouwkundige verordeningen van toepassing : Neen Natuur & kapvergunning van toepassing : Neen Ruimtelijke visie PRS Laarne maakt deel uit van de deelruimte "Scheldevallei" en is gelegen in het toeristisch-recreatief netwerk "Gent en de Scheldestreek". Voor het jeugdtoerisme formuleert het PRS van Oost-Vlaanderen geen specifiek beleid. Het structuurplan merkt wel dat de provincie een gering aanbod aan groepsverblijfsplaatsen voor de jeugd heeft. De verklaring wordt hierbij gezocht in de afwezigheid van natuurlijke gegevens die uitnodigen als speelsterrein voor jeugdgroepen. Ruimtelijke visie GRS De gemeente heeft het jeugdverblijf niet opgenomen in de zonevreemde recreatieve terreinen. De gemeente zal wel een speelbos aanleggen in de omgeving van het jeugdverblijf. Ruimtelijke visie landbouw, natuur en bos Stand dossier: gewenste ruimtelijke structuur, maart 2008. Concept: 2.1 Randstedelijk gebied te Laarne. Visie concept: Bieden van waarborgen voor landbouw in randstedelijk landbouwgebied met een landschappelijke integratie van glastuinbouw. Het jeugdverblijf is niet gelegen binnen een herbevestigd agrarisch gebied.
--	---

Jeugdverblijven in Vlaanderen

Indeling naar categorie en capaciteit

Legende	
Categorie	Capaciteit
Type I : ZONE-EIGEN en in orde met stedenbouwkundige vergunning	0 - 36
Type II : ZONE-EIGEN en NIET in orde met stedenbouwkundige vergunning	37 - 66
Type III : ZONEVREEMD en in orde met stedenbouwkundige vergunning	67 - 106
Type IV : ZONEVREEMD en NIET in orde met stedenbouwkundige vergunning	107 - 200
Type V : GEDEELTELUK ZONEVREEMD en in orde met stedenb. verg.	201 - 380
Type VI : GEDEELTELUK ZONEVREEMD en NIET in orde met stedenb. verg.	
⊗ Jeugdverblijven met onvoldoende gegevens van de bevrager van de gemeenten	

Opname 26-09-2008 Bron: Studiebureau Adoplan in opdracht van Toerisme Vlaanderen

Jeugdverblijven in Vlaanderen

Indeling naar vergunningstoestand en capaciteit

